

BIBLIOGRAFIA

NAJWAŻNIEJSZE EDYCJE *DE EXCIDIO TROIAE HISTORIA*

- CAILLOT 1813: *Histoire de la guerre de Troie*, przeł. Antoine Caillot, Paris 1813.
DEDERICH 1835: *Daretis Phrygii de excidio Troiae historia*, ed. A. Dederich, Bonn 1835.
DRESEMIUS 1825: *Dictys Cretensis et Dares Phrygius de bello Trojano*, ed. S. Dresemius, Delphin Classical Edition, London 1825.
HUET 1702: *Dictys cretensis et Dares Phrygius. De bello et excidio Trojae*, ed. P. Huet et al., Amsterdam 1702.
MEISTER 1873: *Daretis Phrygii de Excidio Troiae Historia*, ed. F. Meister, Lipsiae 1873.

PRZEKŁADY *DE EXCIDIO TROIAE HISTORIA* NA JĘZYKI NOWOŻYTNE

Język angielski

- CORNIL 2012: Cornil, Jonathan, *Dares Phrygius' De Excidio Trojae Historia: Philological Commentary and Translation*, Gent 2012.
FRAZER 1966: *The Trojan war: the chronicles of Dictys of Crete and Dares the Phrygian*, przeł. Richard M. Frazer, Bloomington – London 1966.
RIGG 2005: *Joseph of Exeter, Iliad (Josephus Iscanus, Daretis Phrygii Ilias)*, przeł. A.G. Rigg, Toronto 2005.

Język niemiecki

- BESCHORNER 1992: Beschorner, Andreas, *Untersuchungen zu Dares Phrygius*, Tübingen 1992.
BRODERSEN 2019: *Dictys/Dares: Krieg um Troja*, przeł. Kai Brodersen, Berlin 2019.
HRADSKÝ 2005: *Der Krieg gegen Troia: wie er wirklich war: die beiden 'Augenzeugen' – Berichte des Dares aus Phrygien und des Diktys von Kreta*, przeł. Wolfgang Hradský, Magdeburg 2005.
STURM 2015: Sturm, Robert, *Dares Phrygius: Die Geschichte vom Untergang Trojas: eine Übersetzung aus dem Lateinischen*, Berlin 2015.

Język włoski

- BUONO 1832: *Le Iliadi di Darete Frigio, e Ditte Cretese*, przeł. Michele Buono, Napoli 1832.
CANALI, CANZIO 2014: Canali, Luca, Canzio, Nicoletta (red.), *Storia della distruzione di Troia*, Roma 2014.
COMPAGNONI 1819: *Ditti Cretese e Darete Frigio storici della guerra trojana*, przeł. Giuseppe Compagnoni, Milano 1819.
GARBUGINO 2011: *Darete Frigio. La storia della distruzione di Troia. Introduzione, testo, traduzione e note*, przeł. Giovanni Garbugino, Alessandria 2011.

Język francuski

- CAILLOT 1813: *Histoire de la guerre de Troie*, przeł. Antoine Caillot, Paris 1813.
FRY 1998: *Récits inédits sur la guerre de Troie: Iliade latine; Ephéméride de la guerre de Troie; Histoire de la destruction de Troie*, przeł. Gérard Fry, Paris 1998.

Język rosyjski

- ZACHAROWA, TORSZYŁOW 1997: *Дарем Фригийский. История о разрушении Трои*, przeł. А.В. Захарова, Д.О. Торшилов, Санкт-Петербург 1997. [*Dariet Frigijskij. Istorija o razrušenii Troi*, przeł. A.W. Zacharowa, D.O. Torszyłow, Sankt-Petersburg 1997].

Język hiszpański

- VEGA, LÓPEZ 2001: *La Iliada latina. Diario de la guerra de Troya de Dictis Cretense. Historia de la destrucción de Troya de Dares Frigio*, przeł. María Felisa del Barrio Vega, Vicente Cristóbal López, Madrid 2001.

ŹRÓDŁA

- Apollodor, *Biblioteka opowieści mitycznych*, przeł. Tomasz Mojsik, Wrocław 2018.
Clavdii Aeliani Varia Historia, ed. M. Dilts, Leipzig 1974.
COLAVITO 2011: *The Orphic Argonautica: An English Translation*, przeł. Jason Colavito, Albany 2011.
Focjusz, *Biblioteka*, t. 2 („Kodeksy” 151-222), przeł. Oktawiusz Jurewicz, Warszawa: 1988.
Fragmenta poetarum Latinorum epicorum et lyricorum. Praeter Enni Annales et Ciceronis Germanicive Aratea, ed. J. Blänsdorf, Berlin 2011.
GREEN 2007: *The Argonautika by Apollonios Rhodios*, przeł. Peter Green, Berkeley, Los Angeles – London 2007.
Homer, *Iliada*, przeł. K. Jeżewska, Warszawa 1999.
Homeri Ilias, ed. W. Dindorf, vol. I, Lipsiae 1893.
Ioannis Malalae Chronographia, ed. L. Dindorf, Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae, Bonnæ 1831.
Isidori Hispalensis Episcopi Etymologiarum sive Originum libri XX, ed. W.M. Lindsay, Oxoniini 1911.
Klaudiusz Elian, *Opowiadki rozmaite. Listy wieśniaków*, przeł. Małgorzata Borowska, Warszawa 2005.
MEISTER 1872: *Dictys Cretensis Ephemeridos belli troiani libri sex*, ed. F. Meister, Lipsiae 1872.
P. Vergili Maronis Aeneis, ed. O. Ribbeck, Lipsiae 1904.

SŁOWNIKI, LEKSYKONY, ENCYKLOPEDIA I ATLASY

- ABRAMOWICZÓWNA 1960: *Słownik grecko-polski*, red. Zofia Abramowiczówna, vol. II, Warszawa 1960.
GRIMAL 1987: Grimal Pierre, *Słownik mitologii greckiej i rzymskiej*, Wrocław – Warszawa – Kraków 1987.
KERN, EBENBAUER, KRÄMER-SEIFERT 2003: *Lexikon der antiken Gestalten in den deutschen Texten des Mittelalters*, ed. Manfred Kern, Alfred Ebenbauer, Silvia Krämer-Seifert, Berlin, New York 2003.
KONCEWICZ 1936: Koncewicz, Łukasz, *Nowy słownik podręczny łacińsko-polski*, Warszawa 1936.
MARCH 2014: *Dictionary of Classical Mythology*, ed. J. March, Oxford – Philadelphia 2014.
ROSSBACH 1901: Rossbach Otto, *Dares*, [w:] *Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft*, t. 4, ed. G. Wissowa, Stuttgart 1901, s. 2213-2214.
SMITH 1849: *Dictionary of Greek and Roman Biography and Mythology*, ed. W. Smith, vol. III, Boston 1849.
SMITH 1873A: *Dictionary of Greek and Roman Geography*, ed. W. Smith, vol. I, London 1873.

- SMITH 1873B: *Dictionary of Greek and Roman Geography*, ed. W. Smith, vol. II, London, 1873
TALBERT 2000: *Barrington Atlas of the Greek and Roman World*, ed. Richard John Alexander Talbert, Princeton 2000.

LITERATURA PRZEDMIOTU

- ADALBERG 1896: *Historia Trojańska*, red. Samuel Adalberg, Kraków 1896.
BERKES 2009: Berkes Lajos, *Griechen und Trojaner bei Dares Phrygius*, „Acta Antiqua Academiae Scientiarum Hungaricae” 49, 2009, z. 3, s. 319-326.
BESCHORNER 1992: Beschorner Andreas, *Untersuchungen zu Dares Phrygius*, Tübingen 1992.
BEVEGNI 2001: Bevegni Claudio, *Una Nota a Darete Frigio, De Excidio Troiae Historia, XIX, P. 24, 2-4 Meister*, „Sandalion” 21-22, 2001, s. 109-111.
BOBROWSKI 2006: Bobrowski Antoni, *Racjonalizacja tradycji mitologicznej w „Dzienniku wojny trojańskiej” Diktysa z Krety*, „Collectanea Philologica” 9, 2006, s. 175-191.
BOBROWSKI 2007: Bobrowski Antoni, *A Heroic Legend in Historiographic Disguise: A Journal of the Trojan War by Dictys of Crete*, „Electrum” 13, 2007, s. 193-210.
BOBROWSKI 2009: Bobrowski Antoni, „*Dziennik wojny trojańskiej*” Diktysa z Krety. *Studium historycznoliterackie*, Kraków 2009.
BOBROWSKI 2019: Bobrowski Antoni, *List dedykacyjny jako element strategii uwierzytelnienia relacji w kronikach trojańskich Diktysa i Daresa*, [w:] *Studia Classica et Neolatina XVII. Od Grecji Homera do Elżbietańskiej Anglii*, red. Zofia Głombiowska, Gdańsk 2019, s. 129-139.
BORNMANN 1987: Bornmann Fritz, *Note su Darete Frigio*, [w:] *Filologia e forme letterarie. Studi offerti a Francesco Della Corte*, [Università degli studi di Urbino, vol. I], ed. Sandro Boldrini, Francesco Della Corte, Urbino 1987, s. 391-395.
BOTTO, DE BIASI 1978: Botto Elsa, De Biasi Luciano, *I ritratti dei personaggi in Darete Frigio: raffronti con i testi omerici*, „Materiali e contributi per la storia della narrativa greco-latina” 2, 1978, s. 107-139.
BRADLEY 1991: Bradley Dennis R., *Troy Revisited*, „Hermes” 109, 1991, s. 232-246.
BRAKMAN 1937: Brakman C., *Ad Daretis Phrygii de Excidio Troiae Historiam*, „Mnemosyne” 5, s. 315-316.
BRETZIGHEIMER 2008: Bretzigheimer Gerlinde, *Dares Phrygius: Historia ficta. Die Präliminarien zum Trojanischen Krieg*, „Rheinisches Museum für Philologie” 151, 2008, s. 365-397.
BRETZIGHEIMER 2009: Bretzigheimer Gerlinde, *Dares Phrygius: Transformationen des Trojanischen Kriegs*, „Rheinisches Museum für Philologie” 152, 2009, s. 63-95.
CAMERON 2004: Cameron Alan, *Greek Mythography in the Roman World*, Oxford 2004.
CLARK 1914: Clark Robert Thomson, *Notes on Dares and Dictys*, „The Classical Quarterly” 8, 1914, z. 1, s. 17-20.
CLARK 2010: Clark Frederick, *Reading the ‘First Pagan Historiographer’: Dares Phrygius and Medieval Genealogy*, „Viator: Medieval and Renaissance Studies” 41, 2010, z. 2, s. 203-226.
CLARK 2011: Clark Frederick, *Authenticity, Antiquity, and Authority: Dares Phrygius in Early Modern Europe*, „Journal of the History of Ideas” 72, 2011, z. 2, s. 183-207.
CLARK 2018: Clark Frederick, *Historia and Fabula. Dares Phrygius between Truth and Fiction in the Twelfth Century*, [w:] *Animo decipiendi? Rethinking Fakes and Authorship in Classical, Late Antique & Early Christian Works*, ed. Antonio Guzmán, Javier Martínez, Eelde 2018, s. 201-216.
CLARK 2020: Clark Frederick, *The First Pagan Historian. The Fortunes of a Fraud from Antiquity to the Enlightenment*, New York 2020.
CLINE, STANNISH 2011: Cline Eric H., Stannish Steven M., *Sailing the Great Green Sea? Amenhotep III’s Aegean List from Kom el-Hetan, Once More*, „Journal of Ancient Egyptian Interconnections” 3, 2011, nr 2, s. 6-16.
COLLILIEUX 1886: Collilieux Eugène, *Étude sur Dictys de Crète et Darès de Phrygie*, Grenoble 1886.
COLVILLE 1940: Colville Kenneth Newton, *The Tale of Troy*, „Greece & Rome” 10, 1940, z. 28, s. 1-11.

- COURTNEY 1959: Courtney Humphrey James, *A Study of Eighteen Manuscripts of Dares Phrygius*, Saint Louis 1959.
- DAN 2013: Dan Anca, *From Imagined Ethnographies to Invented Ethnicities: The Homeric Halizones*, „Orbis Terrarum” 11, 2013, s. 33-72.
- DE BIASI 1979: De Biasi Luciano, *I ritratti dei personaggi in Darete Frigio. Raffronto con i testo fisiognomici*, „Koinonia” 3, 1979, s. 53-112.
- DE BIASI 1990: De Biasi Luciano, *Ditti Cretese e Darete Frigio (con cennisel romanzo antico e sulla scienza fisiognomica)*, [w:] *La storiografia latina del IV secolo*, ed. Lana Italo, Torino 1990, s. 210-219.
- DEL CASTILLO LEBOURGEOIS 2011: Del Castillo Lebourgeois Nuria, *La obra de Dares en el manuscrito 8831 de la Biblioteca Nacional de Madrid: estudio y colocación de su texto*, Madrid 2011.
- DIOP 2009: Diop Sidy, *L'image troyenne et sa fonction narrative chez Darès de Phrygie et Dictys de Crète*, [w:] *Reconstruire Troie. Permanence et renaissances d'une cité emblématique*, ed. Michel Fartzoff, Murielle Faudot, Évelyne Geny, Marie-Rose Guelfucci, Besançon 2009, s. 121-143.
- DOTTIN 1924: Dottin Georges, *Note sur le texte de Darès de Phrygie*, „Revue de Philologie, de Littérature et d'Histoire Anciennes” 48, 1924, s. 157-158.
- DUNGER 1869: Dunger Hermann, *Die Sage vom trojanischen Kriege in den Bearbeitungen des Mittelalters und ihre antiken Quellen*, Leipzig 1869.
- EISENHUT 1983: Eisenhut Werner, *Spätantike Troja-Erzählungen – mit einem Ausblick auf die mittelalterliche Troja-Literatur*, „Mitellateinisches Jahrbuch” 18, 1983, s. 1-28.
- FARROW 1992: Farrow James G., *Aeneas and Rome: Pseudepigrapha and Politics*, „The Classical Journal” 87, 1992, z. 4, s. 339-359.
- GALLI 2013: Galli Daniela, *De excidio Troiae by Dares Phrygius and Valerius Flaccus*, „Mnemosyne” 66, 2013, s. 800-808.
- GARBUGINO 2015: Garbugino Giovanni, *Il tradimento di Troia in Ditti Cretese e Darete Frigio*, „Euphrosyne” 43, 2015, s. 197-210.
- GARBUGINO 2018: Garbugino Giovanni, *Osservazioni sulle fonti e sulla cronologia di Darete Frigio*, [w:] *Revival and revision of the Trojan myth: studies on Dictys Cretensis and Dares Phrygius*, ed. Graziana Brescia, Mario Lentano, Giampiero Scafoglio, Valentina Zanusso, Hildesheim 2018, s. 77-127.
- GORRA 1887: Gorra Egidio, *Testi inediti di storia trojana. preceduti da uno studio sulla leggenda trojana in Italia*, Torino 1887.
- GREIF 1885: Greif Wilhelm, *Die mittelalterlichen Bearbeitungen der Trojanersage, ein neuer Beitrag zur Dares- und Dictysfrage*, Marburg 1885.
- GRIFFIN 1907: Griffin Nathaniel Edward, *Dares and Dictys: An Introduction to the Study of Medieval Versions of the Story of Troy*, Baltimore 1907.
- GROSSARDT 1998: Grossardt Peter, *Die Trugreden in der Odyssee und ihre Rezeption in der antiken Literatur*, Bern 1998.
- GUDEMAN 1894: Gudeman Alfred, *Literary Frauds among the Romans*, „Transactions of the American Philological Association” 25, 1894, s. 140-164.
- HERCHER 1855: Hercher Rudolf, *Ueber die Glaubwürdigkeit der neuen Geschichte des Ptolemaeus Chennus*, „Jahrbücher für Klassische Philologie” 1855-1856, Supplementband 1, s. 267-293.
- HIGHT 2015: Hight Gilbert, *The Classical Tradition: Greek and Roman Influences on Western Literature, third printing with corrections*, New York, Oxford 2015.
- JÄCKEL 1875: Jäckel Rudolf, *Dares Phrygius und Benoit de Sainte-More: ein beitrage zur Dares-frage*, Breslau 1875.
- JANOUC 1936: Janouch Václav, *K pramenům a stilu Alexandreidy staročeské*, „Listy filologické / Folia philologica” 63, 1936, z. 3/4, s. 273-288.
- JOHNSON 1938: Johnson Isabelle, *Index Criticus Verborum Daretis Phrygii*, Nashville 1938.
- KALINKA 1920: *Tituli Lyciae linguis Graeca et Latina conscripti. Pars Lyciae occidentalis cum Xantho oppido*, ed. Ernst Kalinka, vol. II, z. 1, Wien 1920.

- KING 1939: King Edward S., *The Legend of Paris and Helen*, „The Journal of the Walters Art Gallery” 2, 1939, s. 54-72.
- KIZGUT, BULUT, ÇEVİK 2009: Kızgut İsa; Bulut, Süleyman; Çevik, Nevzat, *An East Lycian City: Idebessos*, „Adalya” 12, 2009, s. 145-172.
- KOERTING 1874: Koerting Gustav, *Dictys und Dares. Ein Beitrag zur Geschichte der Troja-Sage in ihrem Uebergange aus der antiken in die romantische Form*, Halle an der Saale 1874.
- LENTANO 2014: Lentano Mario, *Come si (ri)scrive la storia. Darete Frigio e il mito Troiano*, „Atlantide” 2, 2014, s. 1-19.
- LENTANO 2016: Lentano Mario, *Note critiche ed esegetiche al De excidio Troiae historia di Darete Frigio*, „Latomus” 75, 2016, z. 4, s. 1013-1026.
- LENTANO, ZANUSSO 2016-2017: Lentano Mario, Zanusso Valentina, *Ditti Cretese e Darete Frigio: rassegna degli studi (2005-2015)*, „Revue des études tardo-antiques” 6, 2016-2017, s. 255-296.
- LUMIANSKY 1969: Lumiansky Robert, *Dares' Historia and Dictys' Ephemeris: A critical comment*, [w:] *Studies in Language, Literature and Culture of the Middle Ages and Later*, ed. Elmer Bagby Atwood, Archibald Anderson Hill, Austin 1969, s. 200-209.
- MAZAL 1964: Mazal Otto, *Zwei neue Fragmentfunde zur lateinischen romanhaften Literatur*, „Scriptorium” 18, 1964, s. 210-218.
- MEISTER 1871: Meister Ferdinand, *Ueber Dares von Phrygien, de excidio Troiae historia*, Breslau 1871.
- MERKLE 1990: Merkle Stefan, *Troiani belli verior textus: Die Trojaberichte des Dictys und Dares*, [w:] *Die deutsche Trojaliteratur des Mittelalters und der Frühen Neuzeit*, hrsg. v. Brunner von Horst, Wiesbaden 1990, s. 491-522.
- MERKLE 1996: Merkle Stefan, *The Truth and Nothing but Truth: Dictys and Dares*, [w:] *The Novel in the Ancient World*, ed. Gareth Schmeling, Leiden – New York – Köln 1996, s. 563-580.
- MERKLE 1999: Merkle Stefan, *News from the past: Dictys and Dares on the Trojan War*, [w:] *Latin Fiction. The Latin Novel in Context*, ed. Heinz Hoffman, London – New York 1999, s. 155-166.
- MORRIS 1997: Morris Sarah, *Homer and the Near East*, [w:] *A New Companion to Homer*, ed. Ian Morris, Barry B. Powell, Leiden – New York 1997, s. 599-623.
- NÍ MHEALLAIGH 2014: Ní Mheallaigh Karen, *Reading Fiction with Lucian Fakes, Freaks and Hyperreality*, Cambridge 2014.
- PAVANO 1993A: Pavano Annamaria, *A proposito di una presunta seconda redazione della De excidio Troiae historia di Darete Frigio*, „Sileno” 19, 1993, s. 229-275.
- PAVANO 1993B: Pavano Annamaria, *Contributo allo studio della tradizione manoscritta della De excidio Troiae historia*, „Sileno” 19, 1993, s. 525-532.
- PAVANO 1996: Pavano Annamaria, *La De excidio Troiae historia di Darete Frigio. Problemi ecdotici ed esegetici*, Acireale 1996.
- PAVANO 1998: Pavano Annamaria, *Le redazioni latine e il presunto originale greco dell'opera di Darete Frigio*, „Sileno” 24, 1998, s. 207-218.
- PLATTHY 1985: Platthy Jenő, *The Mythical Poets of Greece*, Washington 1985.
- POSH 2015: Posch Gregory Ian, *Die Ystoria Dared und ihre Bedeutung in der mittelalterlichen walisischen Historiographie*, Wien 2015.
- SHACKLETON BAILEY 1981: Shackleton Bailey David Roy, *Textual Notes on Lesser Latin Historians*, „Harvard Studies in Classical Philology” 85, 1981, s. 155-184.
- SCHETTER 1987: Schetter Willy, *Dares und Dracontius: über die Vorgeschichte des Trojanischen Krieges*, „Hermes” 115, 1987, s. 211-231
- SCHETTER 1988: Schetter Willy, *Beobachtungen zum Dares Latinus*, „Hermes” 116, 1988, s. 94-109.
- SCHISSEL VON FLESCHENBERG 1908: Schissel von Fleschenberg Otmar, *Dares-Studien*, Halle an der Saale 1908.
- STENGER 2005: Stenger Jan, *Dares Phrygius und kein griechisches Original*, „Grazer Beiträge: Zeitschrift für die klassische Altertumswissenschaft” 24, 2005, s. 175-190.
- TEUFFEL 1873A: Teuffel Wilhelm Siegmund, *A History of Roman Literature*, vol. I, London 1873.

- TEUFFEL 1873B: Teuffel Wilhelm Siegmund, *A History of Roman Literature*, vol. II, London 1873.
- USENER 1994: Usener Knut, *Dictys und Dares über den Troischen Krieg: Homer in der Rezeptionskrise?*, „Eranos” 92, 1994, s. 102-120.
- WAGENER 1879: Wagener Carl, *Beitrag zu Dares Phrygius*, „Philologus” 38, 1879, 91-125.
- WITCZAK 1995: Witczak Krzysztof Tomasz, *Egipski periplus Morza Egejskiego z XIV stulecia p.n.e.*, [w:] *Morze w kulturze starożytnych Greków i Rzymian*, red. Joanna Rostropowicz, Opole 1995, s. 13-23.
- YAVUZ 2015: Yavuz Nurgül Kivilcim, *Transmission and Adaptation of the Trojan Narrative in Frankish History between the Sixth and Tenth Centuries*, Leeds 2015.
- YAVUZ 2016: Yavuz Nurgül Kivilcim, *Late Antique Accounts of the Trojan War: A Comparative Look at the Manuscript Evidence*, „Pecia. Le Livre et l’écrit” 17, 2016, s. 149-170.
- ZIEGLER 2012: Ziegler Judith, *Die Gestalt des Achilles in den lateinischen nachklassischen Trojadarstellungen der Antike (Ilias Latina, Dictys Cretensis, Dares Phrygius, Excidium Troiae)*, Wien 2012.

IV. NETOGRAFIA

- List of children of Priam*, Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_children_of_Priam [dostęp: 26.11.2021].
- Dariet Frigijskij. Istorija o razruszenii Troi*, <http://ancientrome.ru/antlitr/daret/daret-f.htm> [dostęp: 18.11.2021].